

1.6 Rosenborg Slot og Kongens Have

København som hovedstad: Christian IV's lystslot med slotshave.

Beskrivelse af kulturmiljøet

Kulturmiljøet omfatter Rosenborg Slot, Kongens Have, Livgardens Kaserne og Eksercerpladsen.

Begrundelse

Kulturmiljøet fortæller en væsentlig historie om Christian IV's virke som regent og bygherre i 1600-tallet, og om København som hovedstad i en opgangsperiode. Rosenborg Slot og Kongens Have står samlet som et helstøbt og intakt eksempel på de mange monumentale bygninger og anlæg fra Christian IV's tid, der også i dag præger bybilledet og byens profil.

Rosenborg Slot

Rosenborg Slot blev opført i 1605-1633 som Christians IV's lystslot uden for byens nordøstlige voldanlæg. Stilen er tidstypisk nederlandsk renæssance og slottet er trods ændringer en helstøbt repræsentant for Christian IV's mange bygværker. Slottet var kongebolig frem til ca. 1710, hvorefter det som sommerresidens gled i baggrunden til fordel for mere moderne slotte som Frederiksberg Slot. Siden har det rummet de kongelige samlinger.

Kongens Have

Kongens Have blev anlagt i 1613 som lyst- og nyttehaver ligeledes af Christian IV, og er både landets ældste slothave og Københavns ældste park. Anlægget er ændret efter skiftende tiders haveidealer, men væsentlige dele af havens stier er de samme som dengang. Med sit aksefaste anlæg står det i stor kontrast til nærliggende parker som f.eks. Ørstedsparken.

Livgardens Kaserne og Eksercerpladsen

Livgardens Kaserne blev oprindeligt opført som orangeri til Rosenborg Slot under Christian V i 1670. I 1786 blev det ombygget til kaserne. Området har overvejende været anvendt af Livgarden, men i slutningen af 1800-tallet begyndte forskellige idrætsforeninger også at benytte Eksercerpladsen. Kasernen og Eksercerpladsen er i dag fortsat hjemsted for dele af Livgarden og udgangspunkt for vagtskiftet på Amalienborg.

Bærende bevaringsværdier

- Rosenborg Slot og dets nære omgivelser, herunder voldgraven.
- Livgardens Kaserne og Eksercerpladsen.
- Det aksefaste haveanlæg med de lange lige alléer, herunder Damegangen og Kavalergangen.
- Herkulespavillonen og mindre pavilloner langs Gothersgade og Kronprinsessegade.
- Anlæggets åbne karakter mod Kronprinsessegade og Gothersgade.

Sårbarhed

Kulturmiljøet er sårbart overfor tilføjelser af byinventar og småbyggeri, der ikke er tilpasset anlæggets historiske karakter.

Nuværende sikring

- Rosenborg Slot med tilhørende bygninger og havemur er fredet.
- Slottets forsvarsværk er beskyttet som fortidsminde.
- Størstedelen af kulturmiljøet, herunder Kongens Have, er desuden fredet efter naturbeskyttelsesloven.

Udviklingsmuligheder

Kulturmiljøet fremstår som et intakt anlæg med lystslot, slotshave og kaserne, og det samlede anlæg skal opretholdes i sin nuværende form. Der er meget begrænsede muligheder for indpasning af

publikumsorienterede funktioner og militære faciliteter med respekt for de historiske rammer. Kongens Have kan udvikles i overensstemmelse med fredningen.

Lignende eksempler

Amalienborg (kulturmiljø 1.7 Frederiksstaden).

